

Kansalaisopistojen toiminta- ja talous: Kuntaliiton tilasto ja Sipoon opiston osallistuminen siihen vuodesta 2022 / Medborgarinstitutens verksamhet och ekonomi: Kommunförbundets statistik och Sibbo institutets deltagande från år 2022

Vapaa-ajajaosto / Fritidssektionen 07.12.2021 § 84

1362/02.02.02/2021

Valmistelija / Beredare: Annelie Åkerman-Anttila, Sipoon opiston rehtori/
rektor för Sibbo institut, annelie.akerman-anttila(at)sipoo.fi

Kuntaliitto on perustanut vuonna 2016 kuntaomisteisista kansalaisopistoista koostuvan Kansalaisopistoverkoston, jossa on mukana 16 eri puolelta Suomea olevaa kansalaisopistoa. Opistot edustavat kymmentä prosenttia kunnallisista kansalaisopistoista ja samalla läpileikkausta erilaisista ja eri suuruisista opistoista. Kansalaistopalveluja järjestetään paikallisesti ja alueellisesti kuntalaisille. Tiedonkeruussa mukana olevien kansalaisopistojen toiminta-alueen asukasmäärä on yhteensä 2 193 645, mikä on 39 prosenttia. Tilastokeskuksen 31.12.2019 mukaisesta Suomen kokonaisväestömäärästä 5 527 573. Sipoon opisto haluaisi liittyä tähän kansalaisopistoverkoston.

Tiedonkeruussa on pyritty mahdollisimman hyvään vertailtavuuteen kansalaisopistojen välillä. Tätä tukee yhteinen ymmärrys tietosisällöistä. Kaikkea tietoa ei ole samalla tavoin saatavissa eri opistoissa. Tilakustannuksiin sekä ICT-kustannuksiin liittyvät tiedot tuovat eniten vaikeutta vertailtavuuteen. Oman kansalaisopiston tunnuslukujen ja niiden kehityksen seuraaminen on tiedonkeruun tulosten ensisijainen tavoite. Raporteista muodostuu tietopohjaa opiston pidempiaikaista toiminnan ja talouden kehityksen seurantaan varten. Kansalaisopistojen koko, sijainti, toiminta-alue ja muu toimintaympäristö vaihtelevat varsin merkittävästikin, joten opistokohtaisten tulosten tarkastelu ja vertailu muihin opistoihin ja keskimääräisiin tuloksiin edellyttää paikallista kunnan ja opistotoiminnan tuntemusta sekä eroavaisuuksien analysointia opiston omista lähtökohdista käsin.

Tilastossa kerättävät tiedot ovat toiminnallisia ja taloudellisia. Toiminnallisia tietoja ovat mm. väestömäärä, toimipaikkatieto, henkilöstö, tuntimäärät eriteltynä valtionosuusrahoitukseen oikeuttavan vapaan sivistystyön koulutuksen opetustuntimäärää, UMAKO-valtionosuustunnit kuvaa kotoutumissuunnitelmaa edellyttävän koulutuksen valtionosuusrahoitukseen oikeuttavan koulutuksen opetustuntimäärää sekä taiteen perusopetuksen tuntimäärä. Lisäksi tiedonkeruuseen kuuluu opiskelijamäärä erotellen netto-opiskelijamäärän ja brutto-opiskelijamäärään. Toteutunut kurssimäärä sisältää opiston kalenterivuonna toteuttamien kurssien lukumäärän.

Tiedonkeruun toinen osuus sisältää taloudellisia tietoja. Nämä ovat henkilöstökulut, joissa on eritelty opetukseen ja muuhun kuin opetukseen kohdentuvat henkilöstökulut. Muina kuin henkilöstökuluina on kuntien tilijaottelun mukaisesti eritelty palveluiden ostot; aineet, tarvikkeet ja tavarat; vuokrat ja kiinteistömenot sekä muut toimintamenot. Opetukseen liittyvien opetusalan työ- ja virkaehtosopimuksen (OVTES) mukaisten matkakustannusten osuus on eriteltynä tunnuslukujen laskennassa. Menoihin yhteensä sisällytetään edellä olevat käyttökustannukset sisältäen sisäiset toimintamenot, käyttöomaisuuden poistot ja vyörytyserät. Toimintatuottoihin sisällytetään vyörytyserät. Rahoitustiedot sisältävät valtionosuusrahoituksen, kuntien oman rahoituksen, asiakasmaksutulot sekä muut tulot.

Tunnuslukujen yksikkökustannusten laskentaa on tehty brutto-opiskelija, netto-opiskelija) ja kokonaistuntimäärää kohti. Lisäksi on tarkasteltu menojakaumaa ja tulojakauma.

Esittelijä / Föredragande Vt. Kulttuuri- ja vapaa-aikapääällikkö / Tf. Chef för kultur- och fritidstjänster
Liljeberg Mia

Ehdotus / Förslag

Vapaa-ajanjaosto hyväksyy Sipoon opiston liittymisen Kansalaisopistoverkoston ja sen myötä Kuntaliiton kansalaisopistojen toiminta ja talous tiedonkeruuseen.

Kultur- och fritidssektionen godkänner att Sibbo institutet ansluter sig Medborgarinstitutens nätverk och till Kommunförbundets statistik gällande medborgarinstitutens verksamhet och ekonomi.

Käsittely / Behandling

Päätös / Beslut

Vapaa-ajanjaosto hyväksyi yksimielisesti esittelijän ehdotuksen.

Fritidssektionen godkände enhälligt föredragandens förslag.